UCHWAŁA NR .....

RADY GMINY DĘBNICA KASZUBSKA

z dnia 28 września 2026 r.

w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze i usługi sąsiedzkie oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, trybu ich pobierania, a także szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662 i 912; z 2023 r. poz. 1688), art. 50 ust. 6 i 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 639, 26, 974 i poz. 986) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Określa się szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz tryb ich pobierania.

2. Określa się szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, ich wymiar i zakres oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

§ 2. 1. Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz usługi sąsiedzkie przyznaje się osobom spełniającym przesłanki określone w art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 poz. 639 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą".

2. Przy ustalaniu potrzeby przyznania usług, ich zakresu i wymiaru uwzględnia się w szczególności:

1) stan zdrowia, sprawność psychofizyczną oraz stopień samodzielności osoby wymagającej pomocy;

2) rodzaj i zakres czynności, których osoba nie jest w stanie wykonywać samodzielnie;

3) sytuację rodzinną osoby wymagającej pomocy, w tym możliwość oraz zakres pomocy faktycznie świadczonej przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych;

4) możliwość uzyskania pomocy ze strony innych osób lub podmiotów;

5) warunki mieszkaniowe i bytowe osoby wymagającej pomocy;

6) potrzebną częstotliwość oraz czas świadczenia usług.

3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są w miejscu zamieszkania osoby, której zostały przyznane, zgodnie z zakresem, okresem i miejscem świadczenia ustalonym w decyzji administracyjnej.

4. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania świadczy się z uwzględnieniem standardu oraz sposobu świadczenia usług określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 50b ust. 6 ustawy.

5. Usługi sąsiedzkie mogą być przyznawane jako samodzielna forma pomocy albo jako forma uzupełniająca inne wsparcie, odpowiednio do indywidualnych potrzeb osoby wymagającej pomocy.

§ 3. 1. Ustala się koszt jednej godziny:

1) usług opiekuńczych i usług sąsiedzkich – w wysokości 150% minimalnej stawki godzinowej określonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773);

2) specjalistycznych usług opiekuńczych – w wysokości 170% minimalnej stawki godzinowej określonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

2. Koszt jednej godziny usług ustala się w wysokości obowiązującej w okresie, w którym usługi są świadczone.

§ 4. 1. W decyzji administracyjnej przyznającej usługi ustala się:

1) zakres, okres i miejsce świadczenia usług;

2) wymiar przyznanych usług oraz wysokość odpłatności ponoszonej przez osobę korzystającą z usług, jeżeli jest ona obowiązana do ponoszenia odpłatności.

2. Zakres i wymiar przyznanych usług ustala się z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb osoby korzystającej z usług oraz jej możliwości psychofizycznych.

§ 5. 1. Zakres usług sąsiedzkich obejmuje:

1) pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, w tym:

a) pomoc w przygotowaniu i spożywaniu posiłków,

b) pomoc w dokonywaniu niezbędnych zakupów,

c) pomoc w utrzymaniu podstawowej czystości w pomieszczeniach użytkowanych przez osobę korzystającą z usług,

d) pomoc w praniu odzieży i pościeli,

e) wynoszenie odpadów,

f) przynoszenie wody i opału oraz pomoc w ogrzewaniu pomieszczeń przy użyciu dostępnego urządzenia grzewczego;

2) podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną niewymagającą specjalistycznej wiedzy i kompetencji, w tym w szczególności:

a) pomoc w wykonywaniu podstawowych czynności higienicznych,

b) pomoc w zmianie odzieży,

c) pomoc w korzystaniu z toalety,

d) pomoc przy zmianie pieluchomajtek i środków higienicznych,

e) pomoc w zmianie pozycji ciała i przemieszczaniu się;

3) w miarę potrzeb i możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem, w tym:

a) prowadzenie rozmów i wspólne spędzanie czasu,

b) towarzyszenie podczas spacerów,

c) pomoc w podtrzymywaniu kontaktów z rodziną i społecznością lokalną,

d) towarzyszenie podczas dokonywania zakupów oraz załatwiania niezbędnych spraw.

2. Szczegółowy zakres czynności wykonywanych w ramach usług sąsiedzkich ustala się z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych osoby korzystającej z tych usług.

3. Usługi sąsiedzkie mogą być świadczone przez siedem dni w tygodniu, w wymiarze nie większym niż 14 godzin w tygodniu.

4. Osoba wykonująca usługi sąsiedzkie powinna spełniać wymagania określone w art. 50 ust. 4b ustawy.

5. Wykonanie usług sąsiedzkich podlega rozliczeniu w okresach miesięcznych na podstawie dokumentacji potwierdzającej ich realizację, zawierającej co najmniej:

1) imię i nazwisko osoby korzystającej z usług;

2) imię i nazwisko osoby wykonującej usługi;

3) datę świadczenia usług;

4) czas rozpoczęcia i zakończenia świadczenia usług lub liczbę wykonanych godzin;

5) potwierdzenie wykonania usług przez osobę korzystającą z usług, w sposób ustalony przez organizatora usług sąsiedzkich.

§ 6. 1. Osoba korzystająca z usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych lub usług sąsiedzkich, w zależności od osiąganego dochodu, korzysta z usług nieodpłatnie albo ponosi odpłatność na zasadach określonych w poniższej tabeli:

Dochód wg kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy (w procentach)	**Procentowy wskaźnik odpłatności w procentach ustalony od ceny jednej godziny usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i usług sąsiedzkich dla:**	
	osoby samotnie gospodarującej	**osoby w rodzinie**
do 130	0	0
ponad 130 - 160	3	4
ponad 160 - 190	6	8
ponad 190 - 220	8	12
ponad 220 - 250	16	26
ponad 250 - 280	26	30
ponad 280 - 310	32	42
ponad 310 - 340	40	50
ponad 340 - 370	55	60
ponad 370 - 400	70	75
ponad 400 - 430	90	90
ponad 430	100	100

2. Miesięczną odpłatność za świadczone usługi stanowi iloczyn kosztu jednej godziny usług, liczby godzin usług świadczonych w danym miesiącu oraz wskaźnika odpłatności określonego w tabeli, wyrażonego w procentach.

3. Rozliczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych następuje w okresach miesięcznych, na podstawie dokumentacji potwierdzającej faktyczny czas realizacji usług.

4. Wykonanie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania potwierdza osoba, na rzecz której są świadczone usługi, w sposób ustalony przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej, zgodnie z przepisami dotyczącymi standardu i sposobu świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

5. Rozliczenie usług sąsiedzkich następuje zgodnie z § 5 ust. 5.

6. Opłatę za usługi wnosi się w kasie Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej albo na rachunek bankowy tego Ośrodka, w terminie do 10. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym usługi zostały wykonane.

§ 7. 1. Osoba korzystająca z usług może zostać częściowo zwolniona z ponoszenia odpłatności, jeżeli ponoszenie odpłatności w pełnej wysokości powodowałoby znaczne ograniczenie możliwości zaspokojenia jej niezbędnych potrzeb życiowych lub niezbędnych potrzeb osób pozostających z nią we wspólnym gospodarstwie domowym.

2. Osoba korzystająca z usług może zostać całkowicie zwolniona z ponoszenia odpłatności, jeżeli ponoszenie odpłatności, nawet w części, uniemożliwiałoby zaspokojenie jej niezbędnych potrzeb życiowych lub niezbędnych potrzeb osób pozostających z nią we wspólnym gospodarstwie domowym.

3. Przy podejmowaniu rozstrzygnięcia w sprawie częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności bierze się pod uwagę w szczególności:

1) długotrwałą lub ciężką chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, śmierć członka rodziny, straty materialne powstałe w wyniku klęski żywiołowej lub innych zdarzeń losowych;

2) konieczność ponoszenia kosztów pobytu innych członków rodziny w domu pomocy społecznej, ośrodku wsparcia, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, placówce opiekuńczo-wychowawczej lub placówce leczniczo-rehabilitacyjnej;

3) konieczność korzystania z usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych lub usług sąsiedzkich przez więcej niż jedną osobę w tym samym gospodarstwie domowym;

4) ponoszenie stałych, niezbędnych i uzasadnionych wydatków, których wysokość zagraża możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, związanych z procesem leczenia osoby korzystającej z usług lub osoby, z którą prowadzi ona wspólne gospodarstwo domowe, w szczególności kosztów rehabilitacji, zakupu leków, artykułów higienicznych i pielęgnacyjnych oraz stosowania zaleconej diety.

4. W przypadku przyznania usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych lub usług sąsiedzkich wymienionych w § 2 ust. 1 Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej może ustalić z małżonkiem, zstępnym lub wstępnym świadczeniobiorcy, wysokość świadczonej przez nich pomocy na rzecz osoby ubiegającej o przyznanie świadczenia, w formie umowy, której wzór stanowi załącznik do niniejszej uchwały

5. Osoba korzystająca z usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych lub usług sąsiedzkich może zostać częściowo albo całkowicie zwolniona z odpłatności również w przypadku realizacji usług w ramach programów lub projektów finansowanych lub współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, budżetu państwa, Funduszu Solidarnościowego lub innych źródeł, jeżeli zasady realizacji danego programu lub projektu przewidują finansowanie kosztów tych usług w całości lub w części.

§ 8. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dębnica Kaszubska.

§ 9. Traci moc uchwała Nr LXV/535/2023 Rady Gminy Dębnica Kaszubska z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze i usługi sąsiedzkie (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 2024 r. poz. 511; z 2025 r. poz. 315).

§ 10. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Załącznik do uchwały nr .....

Rady Gminy Dębnica Kaszubska

z dnia 28 września 2026 r.

UMOWA
O PONOSZENIE ODPŁATNOŚCI ZA USŁUGI OPIEKUŃCZE/ SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE/USŁUGI SĄSIEDZKIE

zawarta w dniu …….… **r.** pomiędzy:

Gminą Dębnica Kaszubska - Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej,

ul……, 76-248 Dębnica Kaszubska,

reprezentowanym przez:

…….. – Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej

a

Panią/Panem …….., legitymującą/cym się dowodem osobistym serii i numer ....., posiadającą/cym nr PESEL ..... zamieszkałą/łym w .....

Zwaną/nym w dalszej części umowy także *Zobowiązaną/nym,*

łącznie zwanymi *Stronami*

§ 1. *Strony* zawierają niniejszą umowę na podstawie art. 103 ust. 1 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 639 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, w wykonaniu zobowiązań wynikających w szczególności z art. 50 ust. 1 ustawy oraz w związku z decyzją Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej z dnia ..... r. Nr .....

o przyznaniu P. …….……..... **usług opiekuńczych/specjalistycznych usług opiekuńczych/ usług sąsiedzkich***.

*niewłaściwe skreślić

§ 2. 1. *Zobowiązana/y* oświadcza, że jest małżonkiem/wstępnym/zstępnym w stosunku do P.……..……, która/y od dnia ..... r. jest objęta/y wsparciem w postaci **usług opiekuńczych/specjalistycznych usług opiekuńczych/ usług sąsiedzkich*** realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej.

**niewłaściwe skreślić*

2. *Zobowiązana/y* oświadcza, że nie może zapewnić stałej opieki P. …… ze względu na:

…….……
……
……..……

3. *Zobowiązana/y* oświadcza, że uznaje się za osobę obowiązaną do uiszczania opłaty określonej w § 3 ust. 1 umowy.

§ 3. 1. **Z tytułu świadczonych na rzecz P..... usług opiekuńczych/specjalistycznych usług opiekuńczych/usług sąsiedzkich* Zobowiązana/y będzie ponosił opłatę w wysokości ….....zł miesięcznie.**

W miesiącu, w którym usługi opiekuńcze nie będą świadczone Zobowiązany nie ponosi dopłaty.

2. Opłata określona w ust. 1. wnoszona jest na konto Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej w Banku Spółdzielczym w Ustce, nr konta: 45 9315 0004 0060 0473 2000 00110, z dopiskiem: "*opłata za świadczenie* ***usług opiekuńczych/specjalistycznych usług opiekuńczych/usług sąsiedzkich**** *na rzecz P. …….”* w rozliczeniach miesięcznych do 10. dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu, w którym wykonano usługę.

3. Zobowiązana/y uznaje prawo Gminy Dębnica Kaszubska do dochodzenia od niej/niego zwrotu poniesionych przez Gminę wydatków z tytułu świadczenia usług opiekuńczych/specjalistycznych usług opiekuńczych/usług sąsiedzkich* na rzecz P. ……. i zobowiązuje się do ich zwrotu.

4. *Zobowiązana/y* ma obowiązek informowania Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej o zmianie w jego sytuacji majątkowej, która może mieć wpływ na prawidłowe wykonywanie niniejszej umowy oraz o każdorazowej zmianie miejsca zamieszkania, w terminie …… dni od dnia jej wystąpienia.

*niewłaściwe skreślić

§ 4. 1. Umowa zostaje zawarta na okres od …….. do ……..

§ 5. 1. Wszelkie zmiany do umowy wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.

2. W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, kodeksu cywilnego oraz ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wraz z przepisami wykonawczymi.

§ 6. Umowę sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Zobowiązana/y, a dwa egzemplarze otrzymuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej.

.....	….....
podpis Kierownika OPS	podpis Zobowiązanej/go

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 639 z późn. zm.) osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi te mogą być również przyznane osobie wymagającej pomocy innych osób, jeżeli rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni lub zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej rada gminy określa w drodze uchwały szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz tryb ich pobierania.

Ponadto, w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich, art. 50 ust. 6a ustawy nakłada na radę gminy obowiązek określenia w uchwale szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, ich wymiaru i zakresu oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług. Art. 50b ust. 6 ustawy umożliwia natomiast rozszerzenie katalogu osób uprawnionych do usług sąsiedzkich o osoby, dla których wsparcie to będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę oraz wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.

Projekt uchwały określa zatem zasady przyznawania usług z uwzględnienie indywidualnej sytuacji osoby wymagającej wsparcia, w szczególności jej stanu zdrowia, sprawności psychofizycznej, stopnia samodzielności, sytuacji rodzinnej, warunków bytowych oraz możliwości uzyskania pomocy ze strony innych osób lub podmiotów.

W projekcie szczegółowo określono również zakres usług sąsiedzkich. Obejmuje on pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną niewymagającą specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Zakres ten odpowiada ustawowej definicji usług sąsiedzkich.

Projekt uchwały przewiduje możliwość świadczenia usług sąsiedzkich 7 dni w tygodniu, w wymiarze do 2 godzin dziennie, nie więcej jednak niż 14 godzin tygodniowo. Jednocześnie określono wymagania wobec osób wykonujących usługi sąsiedzkie oraz sposób dokumentowania i miesięcznego rozliczania wykonanych usług.

W zakresie usług opiekuńczych projekt uchwały uwzględnia obowiązujące od dnia 7 sierpnia 2026 r. rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 sierpnia 2026 r. w sprawie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (Dz. U. z 2026 r. poz. 1067). Rozporządzenie określa standard świadczenia usług opiekuńczych, sposób ich świadczenia oraz sposób monitorowania i oceny ich realizacji.

Projekt ustala koszt jednej godziny usług opiekuńczych i usług sąsiedzkich na poziomie 150% minimalnej stawki godzinowej określonej na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, natomiast koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych na poziomie 170% tej stawki. Przyjęcie procentowego sposobu określenia kosztu jednej godziny pozwala na automatyczne dostosowanie kosztu usług do zmian wysokości minimalnej stawki godzinowej. W 2026 r. minimalna stawka godzinowa wynosi 31,40 zł, co oznacza odpowiednio 47,10 zł za godzinę usług opiekuńczych i sąsiedzkich oraz 53,38 zł za godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych.

Projekt zachowuje dotychczasowy system odpłatności, uzależniając wysokość odpłatności od dochodu osoby korzystającej z usług w relacji do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Przyjęta tabela odpłatności przewiduje nieodpłatne świadczenie usług dla osób, których dochód nie przekracza 130% właściwego kryterium dochodowego, a następnie stopniowe zwiększanie udziału osoby korzystającej z usług w kosztach ich świadczenia, aż do pełnej odpłatności powyżej 430% kryterium dochodowego.

Projekt określa również przesłanki częściowego i całkowitego zwolnienia z odpłatności. Uwzględniono w szczególności długotrwałą lub ciężką chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, zdarzenia losowe, koszty leczenia i rehabilitacji, wydatki na leki i środki higieniczne, koszty pobytu członków rodziny w określonych placówkach oraz sytuację, w której z usług korzysta więcej niż jedna osoba w gospodarstwie domowym.

Przewidziano również zwolnienie z odpłatności w przypadku realizacji usług w ramach programów lub projektów finansowanych lub współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, budżetu państwa, Funduszu Solidarnościowego lub innych źródeł, jeżeli zasady danego programu lub projektu przewidują finansowanie kosztów usług.

Przyjęcie uchwały jest konieczne również z uwagi na potrzebę dostosowania lokalnych regulacji do aktualnego stanu prawnego oraz do nowego rozporządzenia w sprawie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Dotychczas obowiązujące uchwały Nr LXV/535/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r. zmieniona uchwałą Nr IX/118/2024 z dnia 30 grudnia 2024 r., wymaga zastąpienia nową uchwałą uwzględniającą aktualne przepisy. Dotychczasowe uchwały zostały ogłoszone odpowiednio w Dz. Urz. Woj. Pom. z 2024 r. poz. 511 oraz z 2025 r. poz. 315.

Wprowadzenie uchwały skutkować będzie zwiększonymi wydatkami gminy Dębnica Kaszubska związanymi z zatrudnieniem osób świadczących usługi sąsiedzkie na rzecz osób wymagających takiego wsparcia oraz organizowaniem obowiązkowego szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Projekt uchwały nie powoduje konieczności zwiększenia zakresu zadań gminy ponad obowiązki wynikające z ustawy o pomocy społecznej, natomiast porządkuje zasady realizacji i odpłatności za usługi świadczone na rzecz osób wymagających wsparcia oraz dostosowuje regulacje lokalne do obowiązującego stanu prawnego.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.